

VÝSLEDKY ČINNOSTI TRANSPLANTCENTRA (TC)

Přednosta: MUDr. Štefan Vítko, CSc.

Transplantcentrum IKEM se zabývá diagnostickými, léčebnými, vědeckovýzkumnými, vzdělávacími (pregraduálními i postgraduálními) činnostmi v oborech **nefrologie, hepatogastroenterologie, břišní a cévní chirurgie, anesteziologie, intenzivní péče a imunologie se zvláštním zaměřením a důrazem na transplantace životně důležitých orgánů** i některé aspekty transplantace kostní dřeně.

■ **KLINIKA NEFROLOGIE (KN)**

Přednosta: Prof. MUDr. Vladimír Teplan, DrSc.

Klinická činnost

Klinika nefrologie prováděla v roce 2003 vysoce specializovanou péči o nemocné s onemocněními ledvin, přičemž v centru jejího zájmu byla problematika transplantací ledvin od zemřelých i živých dárců. Významně se zvýšil počet příbuzenských transplantací. Od července se též začal výrazně zvyšovat počet hemodialyzovaných nemocných. Postupně se též zvyšuje – po přechodném poklesu – počet nemocných na CAPD.

Klinika se dlouhodobě zabývá problematikou metabolického sledování nemocných v chronické renální insuficienci a po transplantaci ledviny, problematikou renální osteopatie a infekcí u transplantovaných nemocných. Na klinice bylo celkem hospitalizováno 1 543 nemocných, na ambulancích bylo vyšetřeno 12 547 pacientů. Bylo provedeno 163 transplantací; z toho 28 transplantací od žijícího dárce. Uskutečnilo se 5 588 hemodialýz, nově 762 hemodiafiltrací a 1 002 ambulantních peritoneálních dialyzačních výkonů. Dále bylo zavedeno 169 standardních kanyl, 27 permanentních a tři CAPD katetry. Bylo provedeno 409 biopsií transplantované ledviny a 39 biopsií ledvin autologních, 28 punkcí břišních dutin a 75 plazmaferéz.

Plánovaný počet bodů na rok 2003 byl 37 979 200, skutečný počet bodů byl 41 873 474.

Lůžková kapacita byla využívána v plném rozsahu kliniky, na lůžkách intermediární péče kolem 90 %, na klinickém oddělení s výjimkou letních měsíců v rozmezí 85–95 %.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH VÝKONŮ KLINIKY NEFROLOGIE TC IKEM V LETECH 1997–2003							
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Biopsie ledviny	67	50	57	47	44	45	39
Biopsie štěpu	278	290	272	331	314	307	409
Hemodialýza	1411	1932	2283	4008	4573	5320	5588
Hemodiafiltrace							762
Peritoneální dialýza – nemocnice	10	19	20	26	27	42	88
Peritoneální dialýze – doma							1002
Punkce břišní dutiny					29	58	28
Plazmaferéza					16	33	75

Na klinice pracovalo celkem jedenáct lékařů s dvěma atestacemi, dva s jednou atestací, čtyři dosud bez atestace a pět lékařů – důchodců.

Pedagogická činnost

Klinika je sídlem Subkatedry nefrologie IPVZ a slouží jako výukové postgraduální pracoviště pro nefrologii a interní obory. Vedoucí lékaři kliniky jsou členy vědeckých rad lékařských fakult UK a členy atestačních komisí a komisí pro státní zkoušky. Lékaři KN se podíleli na pregraduální výuce studentů I. a 2. lékařské fakulty UK v Praze.

Vědecká a výzkumná činnost

V roce 2003 se na klinice řešilo pět grantových úkolů IGA, jeden úkol GA ČR a tři výzkumné záměry. Řešila se léková studie FUJISAWA a projekty EUREKA a KONTAKT.

■ KLINIKA HEPATOGASTROENTEROLOGIE (KH)

Přednosta: Doc. MUDr. Julius Špičák, CSc.

Klinika hepatogastroenterologie se v oblasti klinické medicíny soustřeďuje na zajištění **hepatologického a gastroenterologického zázemí programu transplantace jater**. Věnuje se zejména výběru příjemců, sledování a léčbě pacientů na čekací listině a léčbě nemocných po transplantaci jater. Vytváří systém dlouhodobého sledování a prevence komplikací transplantační léčby. Zároveň rozvíjí **celou oblast klinické hepatologie** (zejména léčbu virových hepatitid, primární sklerózující cholangitidy a některých vrozených metabolických vad).

Klinika rozvíjí rozsáhlé **gastroenterologické zázemí** a svým vybavením i rozsahem činnosti zajišťuje vyšetření a péči v celém rozsahu oboru. Je jedním z regionálních garantů národního programu prevence kolorektálního karcinomu. V letošním roce byly do rutinního provozu uvedeny některé vyšetřovací a léčebné metody, v ČR dosud ojedinelé:

1. Kapslová enteroskopie – jedná se o metodu vyšetření tenkého střeva, kdy pacient spolkně kapsli se zabudovanou kamerou a světelným zdrojem. Při průchodu zažívacím traktem kapsle jeho obraz snímá a vysílá. Záznam a vyhodnocení obrazu probíhá vně pacienta. Vyšetření je indikováno při podezření na nemoci tenkého střeva, zejména při hledání zdroje krvácení.
2. Kolonoskopie se zvětšovací endoskopem. Toto vyšetření umožňuje časnou detekci slizničních změn, závažných z onkologického hlediska.
3. Dále byla rozvíjena metodika endosonografického vyšetření horní části trávicího traktu včetně jeho invazivních aplikací. Vyšetřovací možnosti se rozšířily o rektální endosonografii s rektální sondou EU-75M-R1. V oblasti endoskopie trávicího traktu se rozšířilo použití metalických expandibilních endoprotéz jícnu a dalších oddílů trávicího traktu při léčbě maligních stenóz.

Klinická činnost

V prvním pololetí roku 2003 bylo na pracovištích Kliniky hepatogastroenterologie IKEM vytvořeno 9 382 084 bodů (= 91 % plánu), ve druhém pololetí 8 292 612 bodů. Pro srovnání plán bodů na 1. pololetí 2002 činil 7 500 000, na 2. pololetí 2002 5 8002 000. Celkově se tedy jedná o meziroční nárůst +32 % roční produkce bodů vztahené k plánu roku 2002!

Léčba nemocných je zajišťována na lůžkovém oddělení, na ambulanci a na pracovišti endoskopických a funkčních metod. Na lůžku bylo ošetřeno 1 275 pacientů (za rok 2002 celkem 1 191 pacientů), v ambulanci bylo vyšetřeno 13 473 pacientů (v roce 2002 to bylo 12 874 pacientů). Počty endoskopických, funkčních a bioptických vyšetření uvádí tabulka.

POČTY ENDOSKOPICKÝCH VÝKONŮ A DALŠÍCH VYŠETŘENÍ							
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Gastroskopie	1 094	1 130	1 509	1 712	1 869	2 114	1 984
Koloskopie	461	488	775	930	1 215	1 495	1 464
ERCP	663	581	713	690	643	616	622
Endosonografie	29	183	109	183	109	194	224
Funkční vyšetření	40	231	241	231	281	330	254
Jaterní biopsie	149	341	425	410	375	443	429
Sonografie							1 039

Na klinice pracovalo celkem osm lékařů se dvěma atestacemi, dva s jednou atestací, šest dosud bez atestace a jeden lékař – důchodce.

Pedagogická činnost

Lékaři kliniky jsou i v letošním roce zapojeni do procesu výuky a vzdělávání. Klinika hepatogastroenterologie je hepatologickou bází Subkatedry gastroenterologie IPVZ. Na výuce v rámci IPVZ se podílí sedm lékařů. S výjimkou čerstvých absolventů se všichni lékaři podílejí na publikační a přednáškové činnosti na odborných sjezdech v ČR. Tři lékaři kliniky jsou členy výborů odborných společností České lékařské společnosti. Jeden lékař je členem výboru Evropské endoskopické společnosti (ESGE), vědeckého výboru Evropské gastroenterologické federace (UEGF), členem vědeckého výboru Světové gastroenterologické společnosti (OMGE) a komise pro screening kolorektálního karcinomu Světové endoskopické společnosti (OMED), zároveň pak designovaným prezidentem Evropského gastroenterologického kongresu, který se bude konat v příštím roce v Praze.

Klinika spolupracuje na pregraduální výuce s 1. lékařskou fakultou UK v Praze, studenti 5. a 6. ročníků docházejí na odborné stáže a praxe.

Klinika organizovala či spoluorganizovala přednáškové dny v IKEM (např. seminář Screening kolorektálního karcinomu v ordinaci praktického lékaře, červen 2003), Endoskopický den – živý přenos endoskopických metod (březen) a lékaři kliniky se podíleli na organizaci několika celostátních sjezdů. Klinika vydává čtvrtletník pro spádové lékaře s odborným a informačně-organizačním obsahem, sloužící ke zlepšení spolupráce s lékaři oblasti.

Vědecká a výzkumná činnost

Vědecká a výzkumná činnost je rozvíjena v rámci grantových projektů IGA (4 projekty) a projektů výzkumného záměru IKEM (3 projekty). Projekty jsou zaměřeny jednak na oblast experimentální hepatologie, experimentální cirhózy a molekulární biologie kanalikulárních transportů, jednak ve sféře gastroenterologie na oblast etiopatogeneze zánětlivých onemocnění pankreatu a na oblast refluxní choroby jícnu. Lékaři kliniky spolupracují na projektech Laboratoře experimentální hematologie, která zahájila provoz v letošním roce. Klinika má významný výzkumný onkologický program zaměřený na optimalizaci screeningu kolorektálního karcinomu.

Výsledky výzkumu byly prezentovány na zahraničních kongresech včetně nejvýznamnějších: Sjezd americké gastroenterologické a hepatologické společnosti – DDW (4 sdělení) a Evropský gastroenterologický kongres – UEGW (z celkového počtu 21 českých sdělení bylo 9 sdělení z KH IKEM), Evropský transplantační kongres v Benátkách (ESOT) – 1 sdělení, Evropský pankreatický klub (1 sdělení). Klinika jako jediná z českých gastroenterologických a hepatologických pracovišť se tak aktivně zúčastnila nejvýznamnějších mezinárodních akcí.

V letošním roce bylo publikováno v zahraničních časopisech pět prací in extenso, řada prací byla rovněž publikována v českých časopisech a formou abstrakt.

IMUNOLOGICKÉ PRACOVIŠTĚ (IP)

Přednosta: Doc. MUDr. Ilja Stríž, CSc.

Rutinní provoz

Oddělení imunogenetiky

Oddělení zajišťuje HLA typizaci pro orgánové transplantace a pro potřebu registru dárců kostní dřeně, a slouží také jako referenční laboratoř pro ČR. Laboratoře se v roce 2003 úspěšně zúčastnily cyklů externích kontrol HLA typizace pořádaných UCLA (University of California Los Angeles) a Eurotransplantem (Leiden); tyto podklady byly spolu s dalšími vyžadovanými materiály odeslány na Evropskou federaci pro imunogenetiku (EFI), kde byla i pro rok 2004 potvrzena prestižní mezinárodní akreditace této organizace.

VYŠETŘENÍ NA ODDĚLENÍ IMUNOGENETIKY V ROCE 2003

	Počet vyšetření (pacientů)
Typizace HLA I. a II. třídy	510 (před zařazením do WL a na příbuzenskou Tx)
Typizace HLA I. třídy (B27)	66
Aktuální cross-match, prodloužený cross-match a FCXM (před příbuzenskou Tx)	92
Aktuální cross-match, a FCXM (po Tx)	56
Kadaverózní dárci (HLA I. a II. třída, cross-match)	92
Aktuální cross-match před Tx	312
Vyšetření panel-reaktivních protilátek (PRA)	1 051

Český registr dárců kostní dřeně (CBMD)

CBMD eviduje potenciální dárcce kostní dřeně, periferních kmenových buněk a pupečnickové krve a vyhledává HLA shodné dárcce pro české i zahraniční pacienty. V průběhu roku došlo k dalšímu nárůstu počtu dárců kostní dřeně a k 31. 12. 2003 jich bylo již registrováno 16 980; počet pupečnickových krví činí 1 044. Zvýšil se také podíl IKEM na kurýrní službě zajišťující dovoz křetvorných buněk ze zahraničí pro naše příjemce.

PŘEHLED ČINNOSTI CBMD V ROCE 2003

Celkový počet nepříbuzných dárců kostní dřeně, zařazených v mezinárodním registru BMDW (- vyšetření na HLA antigeny - I. třídy a II. třídy) po korekci vyřazených dárců	16 980
Celkový počet zmrazených a otestovaných pupečnickových buněk, zařazených v mezinárodním registru BMDW	1 044
Vyhledání a odběr křetvorných buněk od nepříbuzných dárců pro TX, uskutečněné v roce 2003 - primární transplantace	38
▪ nepříbuzní dárci nalezeni v CBMD	5
▪ nepříbuzní dárci nalezeni v zahraničí	33
sekundární transplantace	6
Provedených odběrů celkem	44

OD ROKU 1994-12/2003 PRO 182 PACIENTŮ NALEZENI DÁRCI

Primárně TX	kostní dřeň	120
	PBSC	56
	CB	6
Sekundárně TX	DLI	17
	PBSC	6

Oddělení ambulancí a imunomodulace

Oddělení ambulancí a imunomodulace v roce 2003 plnilo úspěšně hlavní úkoly Institutu. Po stránce personální byla činnost oddělení kvalitně rozšířena sesterskou službou. Doba ambulantního vyšetřování a ošetřování pacientů byla rozšířena, a to především do odpoledních hodin, aby se tak vyšlo vstříc těm nemocným, kteří jen obtížně mohou ambulance navštívit dopoledne.

V oblasti odborné činnosti se zvýšily jak počty vyšetření a/nebo ošetření (10 938), tak počty pacientů dospělých i dětských (2 400 a 101). Byl rovněž zaznamenán výrazný vzestup počtu provedených kožních testů (1 811). Ve spektru výkonů oddělení figuruje celkem 47 položek. Nemocní, kteří navštěvují ambulance, přicházejí nejen z IKEM, FTN a oblasti Prahy, ale z celé České republiky. Lékaři oddělení zajišťují v rozšířené míře konsiliární činnost pro kliniky IKEM i pro FTN. Jedna lékařka oddělení s úspěchem atestovala z oboru alergologie a klinické imunologie (nástavbová atestace).

Na pracovišti pracovali celkem čtyři lékaři se dvěma atestacemi, dva s jednou atestací a dva lékaři – důchodci.

Vědecká a výzkumná činnost

V roce 2003 byla dokončena práce na grantech NM/6522-3 „Detekce a charakterizace „blank“ alel HLA 1. třídy v české populaci“ a NI/6843-3 „Regulace Th1/Th2 cytokinového profilu u orgánových transplantací“ a závěrečné zprávy byly v termínu odevzdány. Pokračovala práce na výzkumném záměru „Charakterizace protilátek u pacientů před a po transplantaci ledviny“. V DNA laboratoři byly zavedeny metodiky SBT (sequencing-based typing) pro HLA typizaci antigenů druhé třídy a RSCA (reference-strand conformational analysis). V laboratoři buněčné imunologie se provádělo rutinní vyšetření FACS cross-match u všech pacientů před transplantací ledviny od živých dárců.

Pedagogická činnost

IP je výukovým pracovištěm Subkatedry alergologie a klinické imunologie IPVZ. Lékaři IP přednášejí kromě IPVZ také v rámci pregraduální výuky na 1. a 3. LF UK v Praze a na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Jeden lékař je členem zkušební komise pro specializace v oboru alergologie a klinické imunologie pro lékaře a atestační komise pro specializace v oboru vyšetřovací metody v klinické imunologii pro nelékaře. Zároveň je místopředsedou oborové rady imunologie biomedicínského doktorandského studia (PřF a LF UK v Praze) a členem zkušebních komisí pro státní doktor-ské (rigorózní) zkoušky doktorandů z imunologie na univerzitách v Praze a v Hradci Králové.

■ KLINIKA TRANSPLANTAČNÍ CHIRURGIE (KTCH)

Přednosta: Doc. MUDr. Miroslav Ryska, CSc.

Klinická činnost

Na klinice transplantační chirurgie bylo v průběhu roku 2003 hospitalizováno 3 025 pacientů. Transplantačních výkonů bylo provedeno 401, operačních výkonů na játrech, žlučových cestách, pankreatu a slezině 381. Operačních výkonů na trávicím ústrojí bylo uskutečněno celkem 239. Laparoskopické výkony byly realizovány v počtu 1 031, cévních výkonů bylo provedeno 1 039.

POČET VYKÁZANÝCH BODŮ V LETECH 2000–2003

	2000	2001	2002	2003
Počet bodů	24 784 545	19 860 911	26 105 888	30 780 570

Využití lůžkové kapacity v roce 2003

Využití lůžek se v průběhu roku 2003 v jednotlivých měsících pohybovalo od 40 % (červenec, srpen) do 92,5 %. Průměr za celé období a obě části chirurgie byl **82,3 %**.

Na klinice pracovalo celkem pět lékařů se dvěma atestacemi, dvanáct s jednou atestací, tři dosud bez atestace.

Pedagogická činnost

Lékaři kliniky úzce spolupracují s IPVZ, s katedrou gastroenterologie (doc. Ryska) a cévní chirurgie (doc. Adamec). Další lékaři spolupracují s 2. LF UK, konkrétně vedou přednášky a praktická cvičení studentů šestého ročníku.

Vědecká a výzkumná činnost

Na pracovišti je v současné době řešeno **devět grantů**, v sedmi z nich jsou lékaři kliniky hlavními řešiteli, u dvou spoluřešiteli.

Konkrétně se jedná o následující projekty:

- Studium izolace volných hepatocytů v experimentu – G735, spoluřešitel doc. Ryska
- Bioreaktor v léčbě akutního selhání jater v experimentu – G945, hlavní řešitel doc. Ryska
- Vliv přechodné ischemie jater na účinnost radiofrekvenční ablace v experimentálním modelu u prasete „mini pig“ G954, hlavní řešitel dr. Kučera
- Výzkum reperfuze poškození jaterního štěpu srovnáním účinnosti perfuzních roztoků UW, HTK a Celsioru na modelu ortotopické transplantace jater u potkana – G957, hlavní řešitel dr. Kočík
- Ovlivnění hojení rány u nemocných po transplantaci pankreatu podáváním somatostatinu – G955, hlavní řešitel dr. Janoušek
- Antirejekční terapie ANTI-CD20 u experimentální transplantace jater u potkana – G958, hlavní řešitel dr. Mergental
- Predikce léčebné odpovědi nemocných s resektabilním metastatickým postižením jater u kolorektálního karcinomu – G051, hlavní řešitel dr. Strnad
- Chronická kritická končetinová ischemie – distální revaskularizace vř., distální revaskularizace s volným svalovým přenosem mikrochirurgickou technikou – srovnávací studie, G030, spoluřešitel dr. Tošenovský
- Transplantace slinivky břišní s drenáží zevní pankreatické sekce do střeva – G025, hlavní řešitel dr. Adamec

■ KLINIKA ANESTEZIE, RESUSCITACE A INTENZIVNÍ PÉČE (KARIP)

Přednostka: MUDr. Eva Kieslichová

Klinická činnost

Klinika ukončila minulý rok s kladným hospodářským výsledkem +19 018 748,18 Kč. Ve srovnání s rozpočtem kliniky na rok 2003 byl výsledek hospodaření rovněž kladný +3 528 158,00 Kč. Plánovaný počet bodů 93 100 000 byl překročen o 12 472 500 (+13,4 %).

Využívání lůžkové kapacity

Na dvanáctilůžkovém resuscitačním oddělení bylo hospitalizováno celkem 937 pacientů, z toho 65 % ve dvou nejvyšších TISS kategoriích. Největší podíl přijímaných pacientů tvořili pacienti po velkých břišních a cévních výkonech a pacienti po orgánových transplantacích. Menší část příjmů tvořili pacienti přijatí pro ohrožení vitálních funkcí z interních klinik Transplantcentra, chirurgie a Kliniky diabetologie. Malé procento pacientů bylo přeloženo z Kardiocentra, zejména pro nutnost hemodialýzy při oběhové nestabilitě. V případě volné lůžkové kapacity byli přijímáni i pacienti z jiných zdravotnických zařízení nebo pacienti přivezení RZP.

Operační sály

Na třech operačních sálech, endoskopii, angiografickém sále a stomatologické ambulanci bylo v roce 2003 podáno celkem 2 386 anestezií, z toho 660 s využitím regionálních technik a 25 ambulantních analgosedací. Bylo uskutečněno 38 transplantací jater, 183 transplantací ledvin, z toho 28 od žijícího dárce a 23 transplantací pankreatu. Na operačních sálech byl proveden odběr orgánů od 37 kadaverózních dárců orgánů.

V roce 2003 uskutečnil tým chirurgů IKEM spolu s chirurgy z FN Motol ve spolupráci s anesteziology IKEM a FN Motol úspěšnou transplantaci jater od příbuzného dárce u dítěte. KARIP se podílela i na rozšíření programu cévní chirurgie poskytováním anestezie, resuscitační péče a konziliárních služeb.

Ambulance

V prvním pololetí roku 2003 bylo rozšířeno spektrum poskytovaných služeb otevřením ambulance pro léčbu chronické bolesti při KARIP, kde bylo provedeno 103 ošetření.

Zavedení nových metodik

U pacientů v kritických stavech, hospitalizovaných na KARIP, se z důvodu prevence dekubitů používají od loňského roku antidekubitální lůžka, která nejenže představují prevenci vzniku dekubitů, ale znamenají i ekonomickou úsporu (prádlo, obvazový materiál). V rámci zlepšení komplexní resuscitační péče byl letos vrchní sestrou KARIP zaveden do provozu systém VAC určený k ošetřování pacientů, kteří na oddělení přicházejí s rozsáhlými proleženinami či defekty operačních ran. Zkušenosti s tímto systémem jsou velice příznivé.

Na klinice pracovalo celkem pět lékařů se dvěma atestacemi, pět s jednou atestací, jeden dosud bez atestace.

Pedagogická činnost

Lékaři KARIP se aktivně účastní přednáškové činnosti v ILF, věnují se výuce stážistů na oddělení. V rámci postgraduálního vzdělávání získali tři lékaři atestaci II. stupně a jeden atestaci I. stupně. Vrchní sestra a staniční sestra resuscitačního oddělení se podílejí na výuce SZŠ a VZŠ.

KARIP je jedním z výukových pracovišť Subkatedry kardiovaskulární a transplantační anesteziologie a intenzivní medicíny IPVZ.

Společně se Subkatedrou kardiovaskulární a transplantační anesteziologie a intenzivní péče byl uspořádán seminář v IPVZ na téma: „Přístup anesteziologa a intenzivisty k pacientům po transplantaci orgánů“.

Vědecká a výzkumná činnost

- Ve spolupráci s KTCH se pracoviště podílí na tvorbě modelu akutního selhání jater na zvířecím modelu a vývoji bioreaktoru
- Ve spolupráci s cévními chirurgy KTCH se účastní na studii GALA, což je multicentrická studie srovnávající pacienty po endarterektomii karotidy v celkové anestezii a v cervikální blokádě
- Účast na projektu Prevalence těžké sepse v České republice (jednodenní studie)
- Ve spolupráci s KH účast na grantu, který se týká hodnocení pokročilosti jaterního onemocnění před transplantací jater
Dva lékaři kliniky jsou zařazeni do doktorského studia (Ph.D.)

■ ODDĚLENÍ KOORDINACE ORGÁNOVÝCH TRANSPLANTACÍ V ČR (OKOT)

Přednosta: MUDr. Štefan Vítko, CSc.

V průběhu roku 2003 koordinovali pracovníci tohoto oddělení odběry orgánů od 191 zemřelých dárců. Pracovníci oddělení provedli 187 „počítačových výběrů“ pro alokaci ledvin. Všichni pacienti po transplantaci orgánu v ČR byli průběžně registrováni v Národním registru orgánových transplantací. V druhé polovině roku proběhla další aktualizace údajů o stavu štěpů a příjemců orgánů z předchozího období (více než 4 000 údajů) ve všech sedmi transplantačních centrech České republiky. Základní data všech dárců orgánů byla průběžně registrována v Národním registru dárců orgánů. V Národní čekací listině, kterou toto oddělení spravuje, bylo v roce 2003 registrováno 1 175 čekatelů na transplantaci ledviny (včetně pacientů registrovaných na kombinované transplantace ledviny a dalšího orgánu), 134 nemocných čekajících na transplantaci srdce, 112 potenciálních příjemců jater, 16 čekatelů na izolovanou transplantaci slinivky břišní a 34 nemocných čekajících na transplantaci plic. Počty transplantací orgánů v IKEM a podíl IKEM na transplantační aktivitě celé České republiky jsou uvedeny v následujících grafech.

■ STŘEDISKO ODBĚRU ORGÁNŮ

Přednosta: MUDr. Eva Pokorná, CSc.

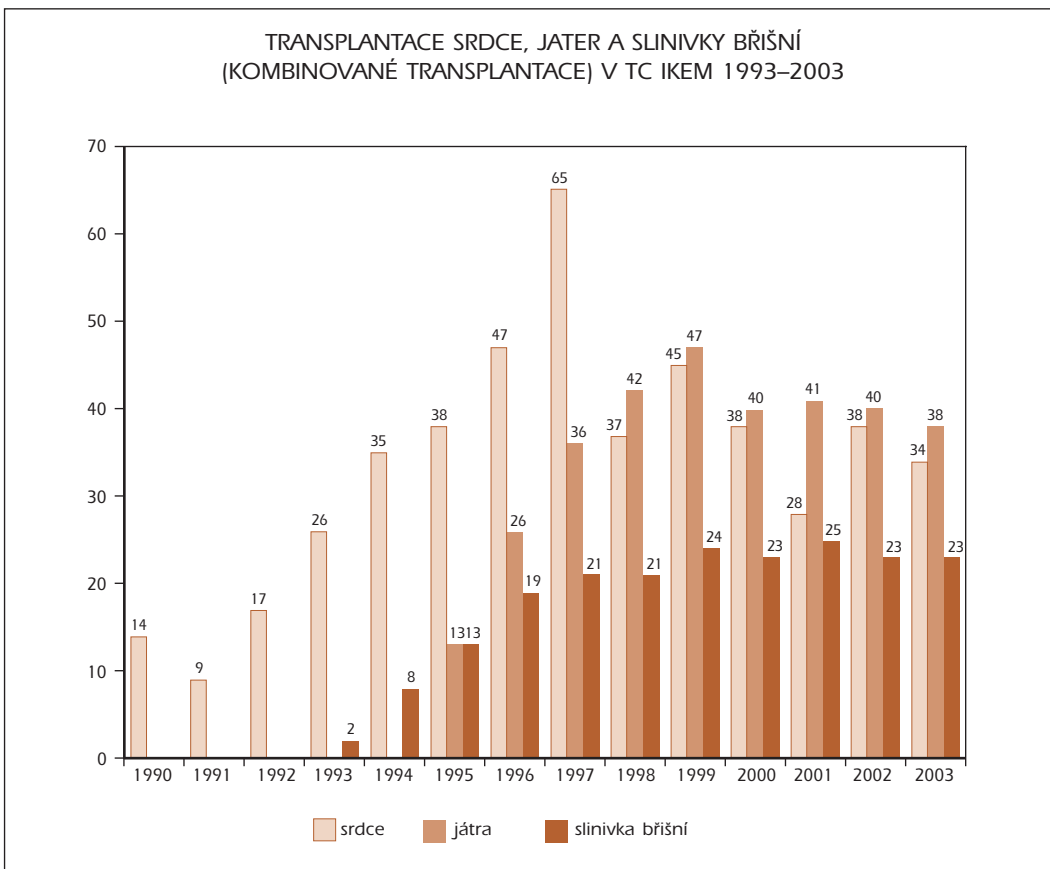
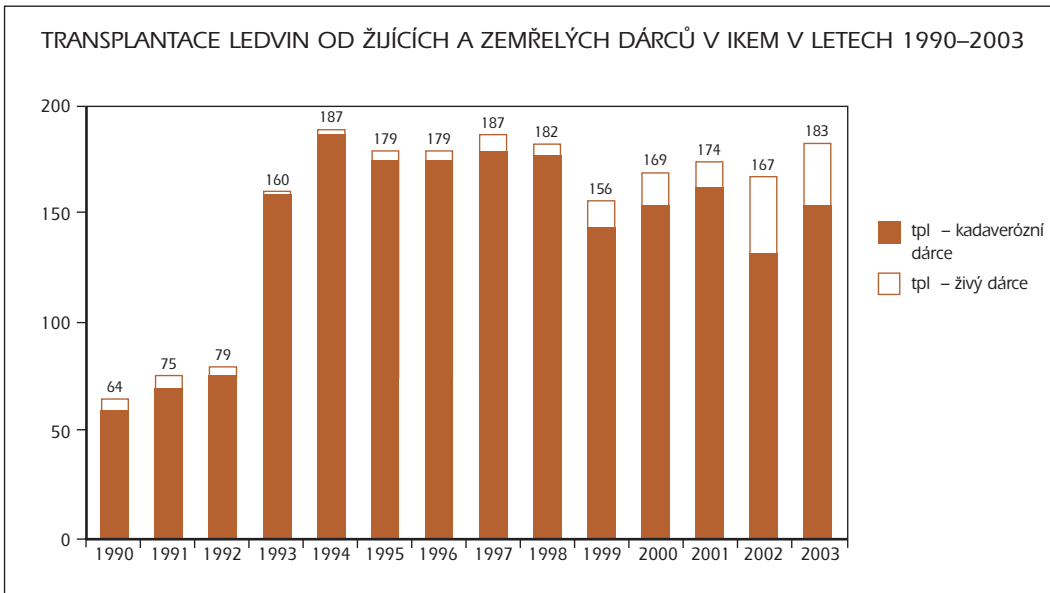
Středisko odběrů orgánů v roce 2003 organizovalo a realizovalo 79 odběrů orgánů od zemřelých dárců z regionu Transplantcentra IKEM; dalších 46 nabídek potenciálních dárců, které oddělení řešilo, se z různých důvodů nerealizovalo (největší podíl tvořily kontraindikace pro medicínské důvody). Další 38 odběrů jater, srdce, slinivky břišní realizovali pracovníci oddělení v ostatních šesti transplantačních centrech České republiky.

Každý měsíc se konala setkání koordinátorů České republiky (celkem 10 setkání), kde kromě výsledků transplantační a odběrové aktivity, sdělení medicínských či organizačních zájmovostí, event. problémů u odběrů orgánů v jednotlivých centrech, byly i výukové přednášky. Většinu z nich zajišťovaly samy koordinátorky SOO, některé i lékaři Kliniky nefrologie IKEM.

V průběhu roku se na pracovišti dlouhodobě školili dva lékaři – koordinátoři ze slovenských transplantačních center (TC Košice a TC Martin).

Přehled některých akcí pořádaných Střediskem odběru orgánů

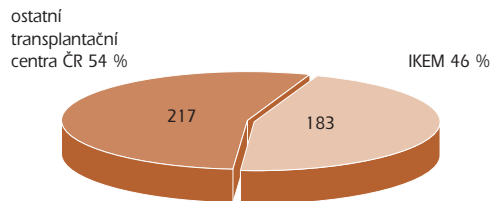
- **Workshop „Transplantace ledvin od žijících dárců“** – Nové Dvory 19.–20. června 2003. Dvoudenní setkání lékařů nefrologů z dialyzačních středisek spolu s pracovníky Transplantcentra se týkalo problematických, často i kontroverzních otázek transplantací ledvin od žijících dárců.
- **Divadelní představení ve Vinohradském divadle** – (16. října 2003) bylo uspořádáno ve spolupráci s Nadací Karla Pavlíka na podporu dárcovství a transplantací orgánů. Představení se účastnilo okolo 700 lékařů intenzivistů, sester z dárcovských nemocnic, řidičů sanitek, letců, vojáků i policistů. Představení bylo pořádáno jako poděkování všem, kteří se na odběru orgánů od zemřelých dárců účastní.
- **Kalendář 2004** – stejně jako v minulém roce oddělení SOO připravilo spolu s Nadací Karla Pavlíka kalendář, ve kterém jsou uvedeny lidské příběhy pacientů po orgánových transplantacích.
- **Seminář „Transplantační zákon“** (5. března 2003). Seminář byl uspořádán pro lékaře intenzivisty, kteří indikují k odběru orgánů zemřelé dárce. Hlavním cílem bylo informovat o nově schváleném zákonu a dalších právních předpisech a změnách v legislativě, které se týkají především diagnostiky smrti mozku.

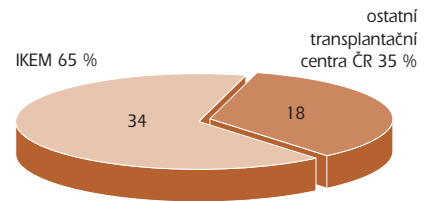

PODÍL TC IKEM NA TRANSPLANTAČNÍ AKTIVITĚ ČR V ROCE 2003

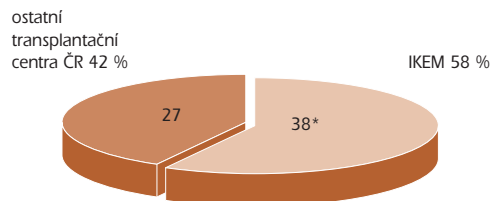
POČET TRANSPLANTOVANÝCH LEDVIN 2003
n = 400

POČET TRANSPLANTOVANÝCH SRDCÍ
n = 52

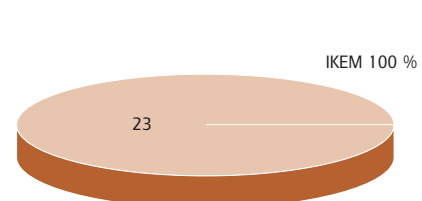

POČET TRANSPLANTOVANÝCH JATER
n = 62*

* 1 tx ze žijícího dárce

POČET TRANSPLANTOVANÝCH PANKREATŮ
n = 23*

* z toho 6 izolovaných transplantací pankreatu

POČET TRANSPLANTOVANÝCH ORGÁNŮ CELKEM
n = 551

